10 Οκτωβρίου 2020

Οι ανωφελείς λόγοι και τα ωφέλιμα έργα (Καραβιδόπουλος Ιωάννης , Καθηγητής Πανεπιστημίου)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Κυριακή των Αγίων Πατέρων της Ζ Οἰκ. Συνόδου

Από το τέλος της προς Τίτον ποιμαντικής επιστολής είναι το αποστολικό ανάγνωσμα που διαβάζεται σήμερα Κυριακή των αγίων Πατέρων της εν Νικαία 7ης Οικουμενικής (787) Συνόδου. Ο Απόστολος γράφει στον μαθητή του, που είναι επίσκοπος Κρήτης τα εξής:

«Παιδί μου, Τίτε, αυτά τα λόγια είναι αληθινά και θέλω να τα βεβαιώνεις με την προσωπική σου μαρτυρία, ώστε όσοι έχουν πιστέψει στον Θεό να φροντίζουν να πρωτοστατούν σε καλά έργα. Αυτά είναι τα καλά και τα χρήσιμα στους ανθρώπους.

Από το άλλο μέρος, να αποφεύγεις τις ανόητες αναζητήσεις για γενεαλογικούς καταλόγους, τις φιλονικίες και τις διαμάχες γύρω από τις διατάξεις του ιουδαϊκού νόμου, γιατί όλα αυτά είναι ανώφελα και μάταια.

Τον άνθρωπο που ακολουθεί πλανερές διδασκαλίες συμβούλεψέ τον μία δύο φορές, κι αν δεν ακούσει άφησέ τον, με τη βεβαιότητα πως αυτός έχει πια διαστραφεί και αμαρτάνει, καταδικάζοντας έτσι ο ίδιος τον εαυτό του.

Όταν θα σου στείλω τον Αρτεμά η τον Τυχικό, έλα το συντομότερο να με συναντήσεις στη Νικόπολη, γιατί εκεί αποφάσισα να περάσω το χειμώνα. Τον Ζηνά τον νομικό και τον Απολλώ, να τους εφοδιάσεις πλουσιοπάροχα με ο,τι χρειάζονται για το ταξίδι τους, ώστε να μην τους λείψει τίποτα. Ας μαθαίνουν και οι δικοί μας

να πρωτοστατούν σε καλά έργα, για ν’ αντιμετωπίζουν τις επείγουσες υλικές ανάγκες, ώστε η ζωή τους να μην είναι άκαρπη.

Σε χαιρετούν όλοι όσοι είναι μαζί μου. Χαιρέτησε τους πιστούς που μας αγαπούν. Η χάρη να είναι μαζί με όλους σας. Αμήν».

Το κύριο χαρακτηριστικό του χριστιανού, όπως αναδύεται από την περικοπή αυτή, είναι η καρποφορία, τα καλά έργα, ενώ οι διαμάχες και οι ανωφελείς και ανόητες συζητήσεις παρουσιάζονται σαν δείγμα αρρωστημένου χριστιανού. Έτσι ο Απόστολος μας δίνει μία θεολογική θεμελίωση της χριστιανικής πρακτικής ζωής και μας προσδιορίζει τη σημασία της αγαθοεργίας. Χριστιανός άκαρπος δεν μπορεί να υπάρχει ούτε σαν έκφραση ούτε σαν πραγματικότητα, κι αν υπάρχει αποτελεί φαινόμενο απογοητευτικό και δυσάρεστο, και πρέπει να μας εμβάλει σε ανησυχία σαν σύμπτωμα μιας εκ των βαρυτέρων ασθενειών του Χριστιανισμού. Γιατί πράγματι η ακαρπία σημαίνει διάσπαση της κοινωνίας του χριστιανού με τον Θεό από τη μία μεριά και με τον συνάνθρωπό του από την άλλη. Δεν είναι μάλιστα στην προκείμενη περίπτωση παράξενο το ότι η απουσία ωφελίμων έργων συνοδεύεται από μία διάθεση ανωφελών συζητήσεων, θεολογικών διαμαχών και εκκλησιαστικής κριτικής.

Τα καλά έργα φανερώνουν υγεία και φυσιολογική κατάσταση του χριστιανού που ζει έντονα την ιδιότητά του αυτή και βρίσκεται σε διαρκή κοινωνία με το Πνεύμα του Θεού, που ζει εν Αγίω Πνεύματι.

Εδώ μια και μιλάμε για τα καλά έργα, κι επειδή υπάρχει μία κάποια παρανόηση σε ορισμένους χριστιανούς, είναι απαραίτητη η ακόλουθη διευκρίνιση που συνάγεται από τη σωστή μελέτη της Καινής Διαθήκης. Ακούμε η βλέπουμε πολλούς χριστιανούς να επιδίδονται πυρετωδώς στην επιτέλεση αγαθών έργων, λέγοντας ότι τα κάνουν αυτά για να σωθούν. Πρέπει να γνωρίζουμε όμως ότι τα καλά έργα δεν είναι η προϋπόθεση της σωτηρίας του ανθρώπου αλλά ο καρπός της. Δεν κάνει δηλ. ο χριστιανός καλά έργα για να σωθεί αλλά γιατί σώθηκε. Θα αποτελούσε υπερτίμηση της σπουδαιότητας του ανθρώπου αν σωζόταν με τα έργα του, όπως δίδασκε ο Μωσαϊκός Νόμος. Η σωτηρία του είναι έργο της αγάπης του Θεού, που αποκορύφωμά της είναι ο θάνατος του Υιού Του στον Σταυρό. Τα έργα του ανθρώπου δεν είναι παρά ο καρπός της ευγνωμοσύνης του γι’ αυτήν τη δωρεά. Ο χριστιανός που έχει επίγνωση της σωτηρίας του, είτε της τωρινής μέσα στην Εκκλησία, είτε της μελλοντικής στον νέο κόσμο της βασιλείας του Θεού, δεν μπορεί να μένει αργός και άκαρπος, αλλά πάντα βρίσκει τρόπους να διοχετεύει προς τους άλλους αδελφούς το πλεόνασμα της αγάπης του, δείχνοντας έτσι την ευγνωμοσύνη του προς τον Σωτήρα Θεό.

Άνθρωποι όχι των άσκοπων συζητήσεων αλλά των καλών έργων, των έργων της αγάπης, ήταν και οι άγιοι Πατέρες όχι μόνο της Ζ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, που τιμά σήμερα τη μνήμη τους η Εκκλησία μας, αλλά και όλοι οι άγιοι Πατέρες, που τους προβάλλει η Εκκλησία στους χριστιανούς, καλώντας τους να γίνουν όχι μόνο θαυμαστές αλλά και μιμητές των έργων τους.

Πηγή: agiazoni.gr